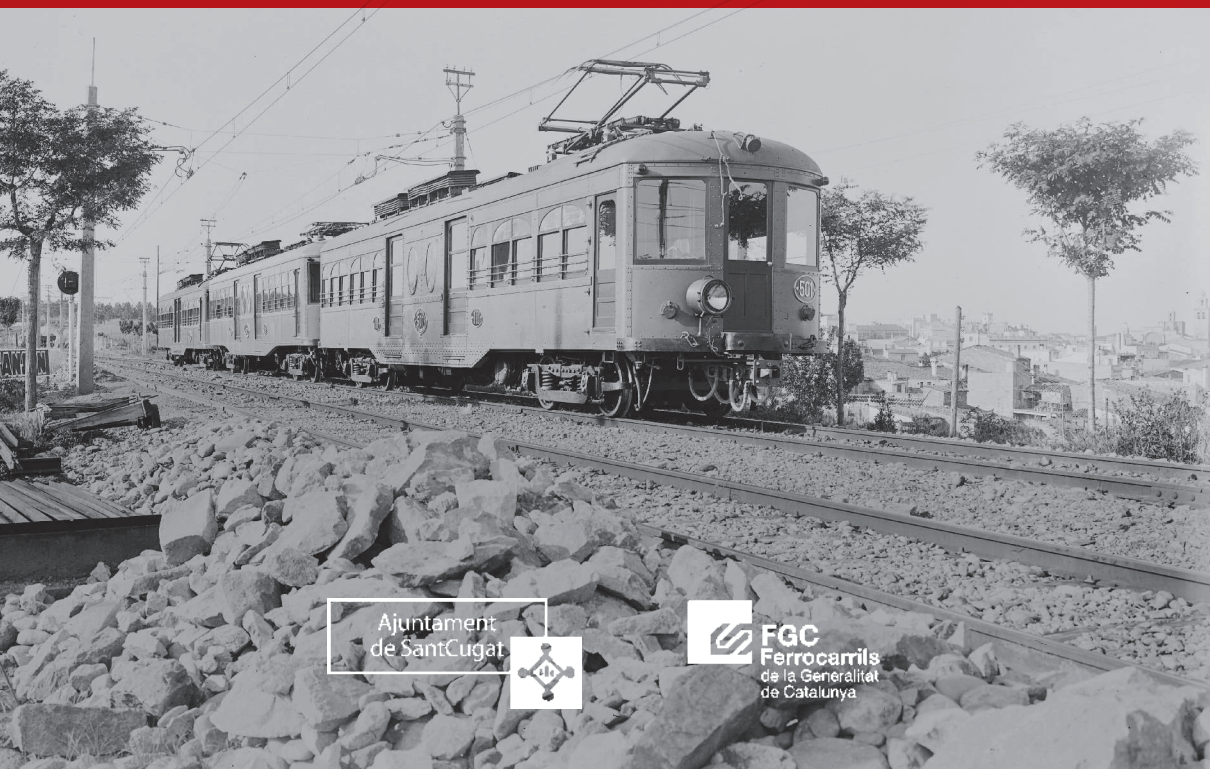

1 0 0 A N Y S
TREN A SANT CUGAT

CENTENARI DEL TREN A SANT CUGAT 1917-2017

Connectats al futur

Ajuntament
de Sant Cugat

FGC
Ferrocarrils
de la Generalitat
de Catalunya

CENTENARI DEL TREN A SANT CUGAT

1917
2017

L'arribada del tren l'any 1917 va suposar una fita històrica per a Sant Cugat. La ràpida connexió amb Barcelona i posteriorment amb la resta del Vallès va transformar la fesomia d'un poble que llavors vivia sobretot de l'agricultura i que, gràcies a la nova línia de ferrocarril, va créixer en població i serveis.

Al llarg d'aquests cent anys el tren ha tingut un paper clau en la modernització i la configuració de la nostra ciutat. Per aquest motiu, s'ha organitzat un programa d'actes per tal de commemorar aquesta gran efemèride.

Es pretén, d'aquesta manera, posar en relleu la importància d'aquesta línia de tren, que té tant de passat i alhora tant de futur a Sant Cugat.

PRESENTACIONS

Cent anys portant persones, cent anys del tren a Sant Cugat. Des de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya sempre hem tingut especial cura per la conservació de la nostra història, molt vinculada als nostres viatgers i els diferents pobles que comuniquem. Enguany celebrem una de les nostres fites més importants, l'arribada ara fa cent anys, el 26 d'octubre de 1917, del tren a Sant Cugat del Vallès. Des de llavors FGC ha estat present en els esdeveniments importants de la vida de la ciutat: l'arribada de l'electricitat, la seva conversió de la clàssica vila agrícola en la ciutat moderna, convertint-se en el nus central de la xarxa Barcelona-Vallès i desenvolupant un creixement urbà que ens ha portat a tenir set estacions arreu del municipi. Celebrem un Centenari que ens projecta envers un futur on el ferrocarril jugarà un paper important en tots els nostres reptes. Us animem a viure aquests 100 anys amb la mateixa il·lusió!

Enric Ticó i Buxadós

President de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Sant Cugat no seria el mateix, avui, sense el ferrocarril. Des de la seva arribada, l'any 1917, el tren ha anat vertebrant el creixement d'aquell Sant Cugat rural que progressivament es va anar transformant en el municipi modern, dinàmic i ben comunicat que som avui.

L'arribada del tren a les Planes va convertir aquell indret rere Collserola en la destinació preferida de la societat barcelonina. Però l'arribada a les Planes no va suposar un punt final. En aquests 100 anys, la línia ha continuat creixent i avui ha esdevingut la línia suburbana més moderna d'Europa. Amb l'objectiu de transmetre la importància i la transcendència del que ha significat i significa el tren per a la nostra ciutat, hem organitzat un programa d'actes per commemorar aquesta efemèride. Uns actes que també ens han de fer reflexionar sobre el futur de la mobilitat a Sant Cugat. Podem dir, d'alguna manera, que Sant Cugat i el tren viatgen plegats en la mateixa via del progrés. Aleshores i ara, com a ciutat, volem seguir **connectats al futur**.

Mercè Conesa i Pagès

Alcaldessa de Sant Cugat del Vallès

EL TREN MODIFICA LA FESOMIA DE SANT CUGAT I APROPA NOVES IDEES

Permet viure a Sant Cugat i treballar a Barcelona o poblacions veïnes.

Promou el desenvolupament de Valldoreix, la Floresta i Mira-sol com a zones residencials.

Impulsa un augment de població amb més estiuejants i persones que venien a treballar a les obres [2.880 hab. l'any 1920 vs. 5.110 hab. l'any 1930].

S'hi instal·la el Club de Golf –el primer de Catalunya– a instàncies dels treballadors anglesos de la companyia del ferrocarril.

S'amplien els serveis públics per donar resposta a l'augment de les necessitats.

EL TREN ARRIBA A UNA VILA AGRÍCOLA I CONTRIBUEIX A TRANSFORMAR-LA EN CIUTAT DE SERVEIS

L'any 1917 la vila tenia 2.400 habitants i la població es dedicava majoritàriament a la pagesia.

Avui Sant Cugat arriba als 90.000 habitants i s'ha convertit en una moderna ciutat de serveis.

L'any 1917 hi havia 1 estació i els trens passaven cada 20 minuts.

Avui Sant Cugat té 7 estacions dels FGC i en hora punta passa un tren cada 2-3 minuts.

Més de 8 milions de passatgers van utilitzar l'any 2016 les estacions dels FGC a Sant Cugat.

PROGRAMA

INAUGURACIÓ DEL CENTENARI - OCTUBRE 2017

Dijous 26/10

**19.30 h, al Museu del Monestir
Inauguració de l'exposició
"Al tren! Cent anys de ferrocarril
a Sant Cugat"**

Exposició temàtica sobre la transformació de la vila a partir de l'arribada del tren, acompanyada d'un audiovisual i la presentació del catàleg de l'exposició.

Museus de Sant Cugat i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC)

Durada: d'octubre de 2017
a febrer de 2017

 Activitats Patrimoni Viu

Divendres 27/10

**19 h, al Museu del Monestir
Fem Memòria! Taula rodona**
per al debat i la reflexió sobre l'arribada del tren i del que aquest ha significat per a la nostra ciutat.

Dissabte 28/10

**D'11 a 14 h, a la plaça de l'Om
i Museu del Monestir
Tallers familiars per conèixer
la història del tren:**

Taller d'elaboració de trens amb materials reciclats. Amb Inge Nows, il·lustradora.

Racó del conte sobre el ferrocarril i altres mitjans de transport. Amb la col·laboració de les Biblioteques de Sant Cugat.

El joc del tren! A càrrec del servei educatiu dels Museus de Sant Cugat.

**12 h, al Museu del Monestir
Visita comentada a l'exposició
"Al tren! Cent anys de ferrocarril
a Sant Cugat"** sobre la història del tren

Diumenge 29/10

**D'11.30 h a 14 h, de la plaça
Octavià a plaça Lluís Millet
Festa del Centenari**

"Que arriba el tren!" Cercavila festiva per tal de recordar l'arribada del tren a Sant Cugat, fa cent anys. *Marching band*, teatre, dansa, cultura popular, etc. Vine disfressat d'època. Només hi faltes tu!

Per acabar, Mostra de lindy hop amb música en directe.

**18 h, a la plaça de l'Om
Concert de La Lira
"La maquinista"**

NOVEMBRE 2017

Dimecres 8/11

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "Sant Cugat 1917,
el tren més modern d'Europa"** a càrrec de Joan Carles Salmenron

Dimecres 22/11

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "1917, l'any en
què l'esperança i l'amargor van
anar de la mà"** a càrrec d'Enric Calpena

DESEMBRE 2017

Dimecres 13/12

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "La fi i el principi
de tot. El context artístic i
cultural del 1917"** a càrrec de Xavier Antich

Del 22/12 al 3/1

**Parc de Ramon Barnils
Un Nadal a tot tren.** Activitats lúdiques a l'Envelat

GENER 2018

Dimecres 10/1

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "La Canadencia.
Pearson i la seva obra"** a càrrec de Joan Carles Alayo

Dimecres 24/1

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "El Sant Cugat
del primer terç del segle XX"** a càrrec de Jordi Casas

Dimarts 23/1 i dijous 25/1

**17.30 h, a l'Arxiu Nacional de
Catalunya (ANC)
Conferència "Cent anys del tren
a Sant Cugat: un ferrocarril
americà al cor de Catalunya"**, a càrrec de Joan Carles Salmerón

Organitza: Associació Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran

**Diumenge 28/1
14a edició del Bosc Literari**

FEBRER 2018

Dimecres 7/2

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "El ferrocarril i
la formació dels Districtes"** a càrrec de Domènec Miquel

Dimecres 21/2

**19.30 h, al Museu del Monestir
Conferència "Cent anys de
ferrocarril a Sant Cugat"** a càrrec d'Enric Ticó

MARÇ 2018

Diumenge 25/3

19 h, al Teatre -Auditori Sant Cugat
“La vida en un tren”, de Víctor Alexandre. Direcció de Teresa Canas

Amb més de 100 actors i actrius de Sant Cugat a escena.

Dia Mundial del Teatre

Organitza: Taula d'Arts Escèniques (Teatre)

ABRIL 2018

Diumenge 15/4

De 9 a 15 h, a Mercantic
Fira de Col·leccionisme del Tren

MAIG 2018

Divendres 18/5

17 h, a la Llar d'Avis de la Parròquia
Inauguració de “Mural de vida”, Projecte de la Llar d'avis de la Parròquia i l'Escola d'Art i Disseny

Dissabte 19/5

Durant tot el dia, al Pont de Sabadell
1,2,3, Graff. Activitat Entitats i artistes

JUNY 2018

Dimarts 20/6

22 h, a l'espai AL/TERrAT
Centre Art Maristany In Motion

Creacions audiovisuals relacionades amb el món del tren.

FESTA MAJOR

Plaça de Lluís Millet
Concert de la Locomotora Negra

22.30 h, a la plaça Lluís Millet
Acte de cloenda FENTVIA a càrrec de l'Esbart Sant Cugat. 3 sessions

ACTIVITATS EDUCATIVES

Joc de pistes: 100 anys de ferrocarril

App per a alumnes de secundària.

Passatgers al tren!

Quadern didàctic per treballar la història del tren a les escoles.

Treball a les escoles de “Mòduls Junior: construïm una gran maqueta” (5è i 6è de primària)

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Arròs del Centenari

Restauradors de la ciutat oferiran un arròs per commemorar el que es va menjar fa 100 anys amb l'arribada del tren a Sant Cugat.

Cupó de l'ONCE

Edició d'un cupó personalitzat amb la imatge del Centenari que sortirà el mateix dia de la celebració.

Gravat commemoratiu Centenari del Tren realitzat per l'artista santcugatenc Adolf.

COMISSIÓ CIUTADANA

- Andreu Vidal, de l'Associació d'Amics del Ferrocarril
- Federico Roca, de l'Associació d'Amics del Ferrocarril
- Josep Garrell, de la Penya Regalèssia
- Domènec Miquel, del Grup d'Estudis Local (GEL)
- Jordi Casas, del Grup d'Estudis Local (GEL)
- Eduard Jener, del Consell de Ciutat i Consell de Cultura
- Manel Sánchez, de la Federació d'Associacions de Veïns
- Joan Franquesa, de Sant Cugat Empresarial
- Jesús Carballo, de Sant Cugat Comerç
- José Miguel Torres, del Club de Golf

Amb el suport de:

Fotografies: Arxiu Nacional de Catalunya. Fons Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. Autor no identificat. Portada, ANCI-757-N-3142; Pàg. 2, ANCI-757-N-2652; Pàg. 4, ANCI-757-N-2231; Pàg. 6 ANCI-757-N-2755; Pàg. 7, ANCI-757-N-3160; Pàg. 9 ANCI-757-N-2786; Pàg. 11, ANCI-757-N-153; Contraportada, ANCI-757-N-2656.

Segueix-nos a **#trenstc**

santcugat.cat/centanystren

